

YÖNETMELİK

Tarım ve Orman Bakanlığından:

PEMBEKURT İLE MÜCADELE HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmelik, pamuk üretimi yapılan yerlerde Pembekurt (*Pectinophora gossypiella* Saund.) zararını önlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, Pembekurt ile mücadele kapsamında çırçır prese fabrikalarının, pamuk üreticilerinin, kütlü pamuk, pamuk küspesi ile tohumluk ve yağlık çığit üretimi ve ticaretini yapanların, pamuk sap ve artıklarını depolayan, işleyen ve/veya hammadde olarak kullanan kişi ve kuruluşların uymakla yükümlü oldukları hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 15 inci maddesi ile 31/10/2006 tarihli ve 5553 sayılı Tohumculuk Kanununun 5 inci ve 6 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
- Biyokütle tesisleri: Pamuk sap ve artıklarını kullanarak enerji üretim faaliyetinde bulunan her türlü tesisi,
- Çekirdek (çığit): Liflerinden ayrılmış havlı (ince tüylü) ve havsız pamuk tohumunu,
- Çırçırılama: Kütlü pamuğun elyafının çekirdeğinden (çığidinden) ayrılması ile linter pamuğunun çekirdek üzerinden sıyırılması işlemini,
- Çırçır prese fabrikası: Kütlü pamuğun elyafını çekirdeğinden (çığidinden) ayıran merdaneli (toplu) çırçır makinasına (Rollergin), testereleli çırçır makinasına (Sawgin), linter pamuğunu çekirdek üzerinden sıyırarak linter makinasına (Lintergin) ve bu pamukları presleyen prese makinalarına, pamukları uygun şartlarda muhafaza edecek depolara, yardımcı cihazlara, teknik kriterlere uygun tasnif odasına ve rutubet ölçme cihazına sahip fabrikaları,
- Delintasyon: Pamuk çığitlerinin üzerindeki hav tabakasının seyreltik sülfürik asitle muamele edilerek veya mekanik yöntemlerle alınması işlemini,
- Dezenfeksiyon: Zararlı organizmaların yok edilmesi veya etkisiz hale getirilmesi amacıyla, fiziksel veya kimyasal yöntem ve maddeler kullanılması işlemini,
- Fenni temizlik: Kütlü pamukların çırçırılması, çığitlerin ısıtma işleme, delintasyona ya da fümigasyona tabi tutulması, pamuk sap ve artıklarının imha edilmesi veya fümige edilmesi, depolama binalarının veya alanlarının dezenfeksiyona tabi tutulması işlemlerini,
- Fümigasyon: Zararlı organizmaları imha etmek amacıyla, belirli sıcaklıktaki kapalı bir ortama, gaz halinde etki eden bir fumigantı belirli miktarda verme ve belirli bir süre ortamda tutma işlemini,
- Genel Müdürlük: Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünü,
- Isıl işlem: Pamuk çığitlerinin, tohumun çimlenme gücüne zarar vermeyecek ve aynı zamanda Pembekurdu öldürecek şekilde 66-72° C arasında 1-2,5 dakika süre ile işleme tabi tutulmasını,
- Kör koza: Zarar gördüğü için oluşumu tamamlanmayan, açmamış pamuk kozasını,
- Kütlü pamuk: Kozasından ayrılmış, çırçırılmamış çekirdekli (çığitli) pamuğu,
- Müdürlük: Tarım ve Orman Bakanlığının il ve ilçe müdürlüklerini,
- Pelet: Her türlü endüstriyel ve tarımsal atıkların kurutulup öğütüldükten sonra yüksek basınç altında sıkıştırılması ile oluşan formu,
- Sertifikasyon kuruluşu: Bakanlık tarafından tohum sertifikasyonu ile yetkilendirilen kuruluşları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Fenni temizlik

MADDE 5- (1) Pamuk yetiştirilen, işlenen, kullanılan ve ticareti yapılan yerlerde fenni temizlik işlemlerinin yapılması zorunludur.

(2) Fenni temizlik işlerini yapmakla yükümlü bulunanlar;

- a) Bakanlıkça kabul edilmiş fenni temizlik usullerinden birini uygulamak ve müdürlüklerin vereceği talimat doğrultusunda faaliyetlerini sürdürmek,
- b) Pamuk ile ilgili tüm faaliyetleri ve sonrasında uygun fenni temizlik işlemlerini 15 Mart tarihine kadar tamamlamak,
- c) Çırçır prese fabrikaları ile kütlü pamuk, tohumluk ve yağlık çığit üretimi ve ticaretini yapanların, pamuk sap ve artıklarını depolayan, işleyen ve/veya hammadde olarak kullanan kişi ve kuruluşların her türlü süprüntü, kalıntı ve artıklarını temizlemek, ayrıca zararlının bulaşmasını engelleyecek tüm önlemleri güvenli bir şekilde almak, zorundadır.

İzin alma ve değişikliklerin bildirilmesi zorunluluğu

MADDE 6- (1) Pamuk işleyen, kullanan ve ticaretini yapan yerler, her yıl faaliyete geçmeden önce bağlı buldukları müdürlükten izin almak ve varsa değişiklikleri bildirmek zorundadır. Bu kapsamda dilekçe ile müdürlüğe başvuru yapılır ve müdürlük tarafından EK-1'de yer alan form doldurulur.

(2) Bir önceki yıl verilerine göre, çırçır prese fabrikaları ile pamuk sap ve artıklarını depolayan, işleyen ve/veya hammadde olarak kullanan işletmelerin sayıları ve durumlarında meydana gelen değişiklikler, bu değişiklikleri yapan yükümlülere 15 Mart tarihine kadar bağlı buldukları müdürlüğe bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kütlü Pamuklar, Çığitler, Pamuk Sap ve Artıkları ile Tarlalarda Yapılacak İşler

Kütlü pamuklar

MADDE 7- (1) Kütlü pamukların tamamının 15 Mart tarihine kadar çırçırılması zorunludur. Bu tarihten sonra çırçırılma işlemi yapılamaz ve kütlü pamuklar bekletilemez, depolanamaz, alım, satım ve nakilleri yapılamaz.

Tohumluk çığitler

MADDE 8- (1) Tohumluk çığit üreticileri aşağıdaki işlemleri yapmak zorundadırlar:

- a) Sertifikasyon kuruluşunca sertifika sınıfı belirlenen tohumluk pamuk çığitleri, kontrolleri yapıldıktan sonra fenni temizliğe tabi tutulur. Selektörden geçirme işlemi fenni temizlikten önce veya sonra yapılır.
- b) Tohumluk çığit işleyen çırçır prese fabrikaları, fenni temizlik işlemlerini 5 inci ve 6 ncı maddelerde belirtilen esaslar dahilinde yapmak ve bunun için özel personel, akaryakıt ve benzeri gerekli bütün masrafları karşılamak zorundadır.
- c) Tohumluk çığitler, sertifikasyon kuruluşu tarafından sertifikalandırılıp etiketlendirme işlemi yapılmadıkça tohumluk olarak piyasaya arz edilemez ve kullanılamaz.
- ç) Tohumluk çığit; ısıtılı işleminden geçmiş ise "Isılı işlemlili", Sawgin'den geçirilmiş ise "Sawgin", fümigasyona tabi tutulmuş ise "Fümige", delintasyon işlemine tabi tutulmuş ise "Delinte" ibaresi ambalaj üzerinde bulundurulur.
- d) Fenni temizliğe tabi tutulmuş tohumluk çığitler sertifikasyon talimatında belirtilen esaslar çerçevesinde depolanır.

Yağlık çığitler

MADDE 9- (1) Fenni temizliğe tabi tutulmuş olan yağlık çığitlerin 15 Mart tarihine kadar nakline izin verilir. Bu tarihten sonra yağhanelerde işlenecek yağlık çığitler için, buldukları depolarda gerekli koruyucu tedbirler alınır ve ayrıca uygun fenni temizlik işlemine tabi tutulan nakil araçlarında müdürlüklerden alınmış EK-2'de yer alan "Taşıma İzin Belgesi" bulundurulur.

Pamuk sap ve artıkları

MADDE 10- (1) Pamuk sap ve artıklarını depolayan, işleyen ve/veya hammadde olarak kullanan işletmeler ile biyokütle tesisleri; toplanan ürünlerin dışarı ile teması kesilecek şekilde partiler halinde depolanmasını ve 15 Mart tarihine kadar yakılmasını sağlar. 15 Mart tarihine kadar yapılması gereken iş ve işlemlerin yapılmaması halinde pamuk sap ve artıkları;

- a) Pelet halinde, yeni bir bulaşmaya kaynak oluşturmayacak şekilde pamuk ekiliş alanlarından uzak bir alanda depolanır.
- b) Pelet haline getirilememesi durumunda, pamuk sap ve artıklarından oluşan balya/yığınlar belli aralıklarla istiflenir, üstü ve etrafı Pembekurt çıkışı engelleyecek uygun bir malzeme ile kapatılarak dışarıyla teması engellenir ve fümigasyon operatörü kontrolünde balya/yığın bitene kadar fümigantın etki süresi de dikkate alınarak belli aralıklarla fümigasyona tabi tutulur. Fümigasyon işlemleri bağlı olunan müdürlüğe yazılı olarak bildirilir.

(2) Pamuk sap ve artıklarını depolayan, işleyen ve/veya hammadde olarak kullanan işletmeler tarafından, depolama alanlarının etraflarında pamukta Pembekurt olup olmadığının tespiti için monitör amaçlı ruhsatlı tuzaklar, feromonu ile birlikte asılır. Bu tuzakların takibi müdürlükler tarafından 15 Mart tarihinden itibaren düzenli aralıklarla yapılır.

(3) Üretim yerinden farklı bir ilde depolanmak, işlenmek ve/veya hammadde olarak kullanılmak üzere pamuk sap ve artıklarının taşınması halinde, ürünlerin yeni bir bulaşmaya sebebiyet vermeyecek şekilde, dışarı ile temasının

kesilmesi, partiler halinde taşınması ve depolanması gerekir. Nakil yapılan araçta müdürlüklerden alınmış EK-2’de yer alan “Taşıma İzin Belgesi” bulundurulur. Taşıma izni düzenleyen müdürlük, ürünün naklinin yapılacağı il tarım ve orman müdürlüğünü bilgilendirir.

(4) Bu işletmeler 15 Mart tarihine kadar pamuk sap ve artıkları ile ilgili tüm iş ve işlemlerini tamamlamakla yükümlüdür. İşletmelerin, bu tarihten sonra bir hafta içerisinde 5 inci maddede yer alan uygun fenni temizlik işlemini yapması ve müdürlükler tarafından istenilmesi durumunda sunulmak üzere yapılan temizliğe dair kayıtları tutması gerekir.

(5) Tarlalardan toplanarak yakacak olarak kullanılmak üzere evlerde, avlularda, damlarda bulunan kör kozalı sapların ve yığın artıklarının 15 Mart tarihine kadar yakılarak tüketilmesi zorunludur.

Tarlalar

MADDE 11- (1) Pamuk üreticileri aşağıda belirtilen hususlara uymakla yükümlüdür:

a) Pamuk üretimi yapılan tarlalarda hasat sonunda, bireysel veya toplu olarak pamuk sap ve artıkları toplanır ve uygun imha yöntemleri kullanılarak yok edilir veya saplar parçalanıp, kör koza ve her türlü pamuk bitki aksamı derin sürüm yapılarak toprağa gömülür.

b) Pamuk sap ve artıklarının tarlada bırakılması, yol kenarları ile hendek içlerine atılması yasaktır.

c) Pamuk sap ve artıklarını yakacak ihtiyacını karşılamak üzere kullanacak çiftçiler, bunların kör kozalarını elle toplamak suretiyle, sapların temizlenmesinden sonra, müdürlüklerden izin alarak Ocak ayı sonuna kadar istedikleri mahallere nakledebilirler. Bunun dışında her ne şekilde olursa olsun kör kozalı veya kozasız pamuk saplarının tarladan başka yerlere nakli yasaktır.

Denetleme

MADDE 12- (1) Çırçır prese fabrikaları ile pamuk üreticilerinin, kütlü pamuk, pamuk küspesi ile çiğit ticaretini yapan, pamuk sap ve artıklarını depolayan, işleyen ve/veya hammadde olarak kullanan kişi ve kuruluşların bu Yönetmelik esaslarına uygun hareket edip etmedikleri müdürlüklerce denetlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

İdari yaptırımlar

MADDE 13- (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranışlar hakkında 5996 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin ilgili hükümlerine göre idari yaptırım uygulanır.

(2) Bu Yönetmelik hükümlerine göre süresi içerisinde imha edilmeyen kör kozalar, saplar ve yığın artıkları, masrafi üreticiye/işletmeye ait olmak üzere müdürlükler tarafından toplatılarak imha ettirilir.

(3) Yükümlülüklerini yerine getirmeyenler adına gerekli mücadelenin müdürlükler tarafından yapılması halinde, 5996 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi uyarınca, mücadele kapsamında yapılan masrafın iki katı kadar tutarın sorumlular tarafından ödemesi için bir aylık ödeme süresi verilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 14- (1) 5/8/2003 tarihli ve 25190 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Pamuk Ekilişlerinde Zararlı Olan Pembekurt (Pectinophora gossypiella Saund.)(Lepidoptera: Gelechiidae) Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 15- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız](#)